

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

VIII. Successores quoque ejus incessit eadem cura quoad Gallias.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

ad Celestinum transfulerant.

IV. Leo autem primus tria quædam nos docet. Primum enim ostendit quonam modo se gererent Romani Pontifices, etiam quoad Gallias, postquam relationes de rebus dubiis ad eos missæ fuerant, & post appellationem à iudiciis latis adversus Episcopos, quæ aut confirmata fuerant à sede apostolica, aut retractari iussa. Hæc sunt ejus verba ad Episcopos provinciæ Viennensis: *Nobiscum itaque vestra fraternitas recognoscat apostolicam sedem pro sui reverentia à vestra etiam provinciæ sacerdotibus innumeris relationibus esse consultam, (hoc est antiquum jus quod à synodo Nicæna recessit Papa Innocentius) & per diversarum, quemadmodum veteris consuetudo poscebat, appellationem causarum aut retractata aut confirmata fuisse iudicia. Istud verò jus est à Sardiceni Concilio introductum.*

V. Docet deinde Leo primam causarum Metropolitanorum cognitionem institui posse apud apostolicam sedem, ut probatur exemplo Hilarij Arelatensis Metropolitaniani. Evocatus is fuerat Romam et multas Episcoporum ordinationes peractas invito clero & populo, quos manu armata instituerat in Ecclesiis. Privatus itaque jure metropolitico à Leone fuit in Concilio Romano. Eodem decreto missa est in irritum sententia lata adversus Chelidonium Episcopum, quem Hilarius sacerdotio deiecerat tanquam viduæ maritum. Verum cum id probare non potuisset Hilarius in Concilio sacerdotum quod tunc Leo Romæ celebrabat, Chelidonium Ecclesiæ suæ reddidit. Suspiciari heic merito aliquis posset vim juri constituto factam à Leone, quod causam Chelidonij Romæ iudicaverit, cum eam remittere debuisset ad Episcopos provinciales, ab eis terminandam cum Episcopis provinciæ finitimæ, juxta canonem Sardicensem. Sed ex eo capite reperenda est Leonis defensio, quod Chelidonij appellatio juncta esset accusationi adversus Hilarium Arelatensem Episcopum instituta, ac præterea quod ipse quoque Metropolitanus Episcopus esset, Vefontionensis nimirum, ut præfert codex monasterij Iurenfis à Sirmondo laudatus in Noris ad hanc Leonis epistolam.

VI. Intellexit Leo difficilem in Gallia fore executionem iudicij adversus Hilarium facti, tum ob magnam viri dignationem ex sanctitatis ejus opinione profectam, tum etiam ob infractos canones in causa Chelidonij, quæ Romæ fuerat definita. Itaque constitutionem à Valentiniano Aug. imperavit, quæ præcipit ut iudicium illud mandetur executioni. Verum additio quæ se-

quitur, magni momenti est. Edicto enim perpetuo inter alia decernitur quod si aliquis Episcopus Galliarum, aut aliarum provinciarum, Romam evocatus, Summi Pontificis iudicio se sistere recuset, adesse cogatur per gubernatorem provinciæ: *Ita ut quisquis Episcoporum, inquit Valentinianus, ad iudicium Romani Episcopi evocatus venire neglexerit, per moderatorem ejusdem provinciæ adesse cogatur.* Rescriptum autem illud non solum ratum esse decernit decretum in causa Chelidonij factum, sed etiam novum jus inducit adversus canones Sardicenses. Episcopo enim Romano tribuit potestatem evocandi Romam Episcopos. Sed Galli existimant sic obsequendum esse Pontifici ut interim nihil detraheretur de auctoritate canonum Sardicensium; quemadmodum supra ostensum est.

VII. In alia quoque occasione contendit Leo Metropolitanos iudicari non posse absque sententia Episcopi Romani. Anastasius Episcopus Thessalonicensis caput erat & primus Metropolitanus Illyrici orientalis, id est, Macedonia, Achaïæ, Epiri veteris & novæ, aliarumque provinciarum; ac præterea, quò dignitatem muneris sui fortius retineret, vicariatu Papæ Leonis ornatus fuerat, ut ejus Legatus natus esset in his provinciis. Is ergo ad se manu armata adduci à publicis officii præfectura Illyricianæ curaverat Atticum veteris Epiri Metropolitanum antistitem. Id atrociter ac vehementer factum ait Leo, Anastasium objurgans. Dein addit hæc verba, quæ probant id quod antea dixi, contendisse nimirum Leonem Metropolitanos iudicari non posse absque sententia Episcopi Romani. *An forte, inquit, aliquod tibi facinus fratris innotuerat, & Metropolitanum Episcopum novi apud te criminis pondus urgebat? At hoc quidem alienum ab illo esse etiam tu nihil ei obijciendo confirmas. Sed etiam si quid grave intolerandumque gessisset, nostra erat expectanda censura, ut nihil prius ipse decerneres quàm quid nobis placeret agnosceres.*

VIII. Successores quoque ejus incessit eadem cura quoad Gallias. Hinc enim factum ut Papa Hilarus Hermetem Episcopum Narbonensem suspenderit à juribus metropolitico anno quadringentesimo sexagesimo secundo. Idem Leontio Episcopo Arelatensi delegavit sollicitudinem castigandi præsumptionem Mamerti Metropolitaniani Viennensis, reservans tamen sedi apostolicæ iudicium, postquam Leontij & synodi relationem receperit. Tum anno quadringentesimo sexagesimo quarto, post acceptam relationem, negotium illud termi-

Vide supra lib. 1. cap. 12. §. 4. & seqq.

Vide Marcum in libro de Primatibus cap. 5. §. 8.

Vide supra lib. 1. cap. 12. §. 4. & seqq.

Leo I. c. 34.

Vide supra lib. 1. cap. 12. §. 4. & seqq.

navit. Eam autem curam in se traxit Hilarus, quod de Metropolitanis ageretur, & de juribus Ecclesiarum quibus illi præsidebant.

IX. Tertium caput quod ex epistolis Papæ Leonis colligitur, istud nimirum est, contendisse illum, juxta canones Sardicenses, damnati Episcopi appellationem à synodo quidem provincia judicandam esse, interim tamen alium Episcopum non esse ordinandum in sede dejecti; ut constat ex epistola ab eo scripta ad Episcopos Mauritanie Cæsariensis, quæ provincia est Africa, in causa Lupicini Episcopi. Is, lite pendente, provocaverat ad sedem apostolicam. Episcopi tamen reum peregerant, insuperhabita appellatione, eumque deposuerant, substituto etiam Episcopo in locum ejus, quod fieri non potuit, si canonis Sardicensis ratio haberetur. Leo itaque Lupicinum remittit in provinciam, illic judicandum ab Episcopis provincialibus, quibus superordinationem exprobrat. Sed illud observandum est, religiosum heic fuisse Leonem: qui non est ausus allegare canones Sardicenses, quibus prohibetur ne pendente appellatione ad sedem apostolicam alius Episcopus ordinetur in loco dejecti. id enim nequaquam omisisset, si tum Sardicensis synodus in auctoritatem recepta fuisset apud Africanos. Ergo regulæ generali innititur, nimirum neminem justè damnari posse nisi præsentem & convictum, aut certè confessum, alium verò in ejus loco ordinari non posse quin prius sedes vacet. Quoniam verò excipi poterat Lupicinum deseruisse vadimonium ac suam præsentiam denegasse, atque ideo secundum canones sententiam damnationis accipere debuisset, occurrit Pontifex huic objectioni, aiens eum appellasse, atque adeo non fugisse iudicium. Vnde concludit non debuisset illum excommunicari pendente negotio, ac eam ob causam se ei sæpius postulanti communionem reddidisse. Vnde etiam colligi potest jus appellationum in Africam introducere voluisse Leonem, sed Africanos ei noluisse prorsus assentiri: *Causam quoque Lupicini Episcopi illic jubemus audiri; cui multum & sæpius postulanti communionem hac ratione reddidimus, quoniam cum ad nostrum iudicium provocasset, immerito eum pendente negotio à communionem videbamus fuisse suspensum. Adjectum etiam illud est, quod huic temerè superordinatus esse cognoscitur, qui non debuit ordinari antè quam Lupicinus in presenti posset, aut confutatus, aut certè confessus, justè posset subjacere sententiæ; ut vacantem locum, quemadmodum disciplina ecclesiastica exigit, is qui consecratur exciperet.*

Leo I. epist. 87. cap. 2.

CAPVT XVIII.

Synopsis.

* I. Vigilius Papa nihil aliud reservat apostolica sedi præter iudicia appellationum. Unde sequitur cum synodis provincialibus relinquere potestatem deponendi Episcopos absque permissu sedis apostolicæ.

II. Eadem est mens Pelagij secundi, qui omnium Episcoporum causas in synodo provincia definendas esse docet, nisi si ad apostolicam sedem fuerit provocatum.

III. Primum omnium Gregorius magnus canonum Constantinopolitanorum & Chalcedonensium instituta, à decessoribus suis non custodita, transtulit ad explicandam sedis suæ dignitatem. Hi autem primam de crimine Metropolitanis cognitionem Patriarchis reservant. Quæ institutio in legem publicam versa est à Iustiniano.

IV. Hinc factum ut Gregorius apostolicæ sedi vindicet secundum canones jus iudicandi accusationes adversus Metropolitanos institutas. Iudicabat etiam Roma causas Episcoporum, tamen si Itali non essent. Probat exemplum Andrea Episcopi Thebani in Thessalia.

V. Aliquando causa definitionem remittebat in provinciam, misso etiam Legato, juxta canones Sardicenses. Probatur duobus exemplis.

VI. Alius se gessit erga Africanos; quorum consuetudines illas esse concessit, modo fides contraria non essent.

VII. Postulabant Africi causa eorum definiretur secundum canones Africanos & Sardicenses. Hi enim jam recepti erant; & vicem tum subibant privilegij, ob Novellam Iustiniani. Nullam eorum causam in urbe Roma iudicavit Gregorius.

VIII. Id unum contendit Gregorium ut Primas Byzaceniæ Romam veniret, responsurus de objectis, quod obtineri non potuit. Itaque eo tractus est Pontifex ut causam in synodo provincia iudicari consenserit.

IX. Notatur hallucinatio Cardinalis Perronij, qui ex corrupto Gregorij loco colligit Episcopum Byzantinum, hoc est, Constantinopolitanum, Romano subiectum fuisse.

X. Ecclesia Hispanica utebatur collectione Martini Bracarensis. Canon autem XIII. jubet ut causa Episcoporum definiantur in synodis provincialibus; si vero divisa fuerint iudicium vota, tum vocandam esse provinciam finitimam.

XI. In causa Stephani & Januarij Episcoporum Hispanorum, qui Romanam sedem appellaverant, Gregorius Joannem Defensorem in Hispaniam misit, ut solus definitivo decreto cognoscere posset de appellatione. Sedes apostolica est caput omnium Ecclesiarum.

XII. Hispani, ut appellationes ad apostolicam sedem abolerent, Episcopo damnato licere voluerunt secundam synodum impetrare ad obtinendam restitutionem suam.

XIII. Ecclesiam Gallicanam Gregorius trahavit ut Africanam.

XIV. Post Gregorij magni tempora, Paulus Archiepiscopus Creta ausus est prohibere ne ad Vitalianum Papam provocaretur.

XV. Appellationum usus obtinebat etiam in Anglia avo Bedæ.

I. **N**VNC inspicendum est quanam mens fuerit Pontificibus suble-